Een organisatiebreed gegevensmodel in context

Danny Greefhorst

dgreefhorst@archixl.nl

archixl

Inhoud

- Enterprise-architectuur in de context van een specifieke casus
- Relatie tussen enterprise-architectuur en een organisatiebreed gegevensmodel
- Verticale data lineage met een organisatiebreed gegevensmodel

Architectuur = principes + modellen + plan

- Architectuur: fundamentele concepten of eigenschappen van een systeem in zijn omgeving uitgedrukt in elementen, relaties en principes van ontwerp en evolutie
- Architectuurprincipe: een uitspraak die essentiële eigenschappen van het ontwerp van iets beschrijft om te kunnen voldoen aan de doelstellingen
- Architectuurmodel: een beschrijving van de huidige of gewenste inrichting van organisatie, processen, gegevens, applicaties of IT-infrastructuur
- Plan: een beschrijving van de initiatieven die nodig zijn om te komen van de huidige naar de gewenste situatie

Metamodel enterprise-architectuur

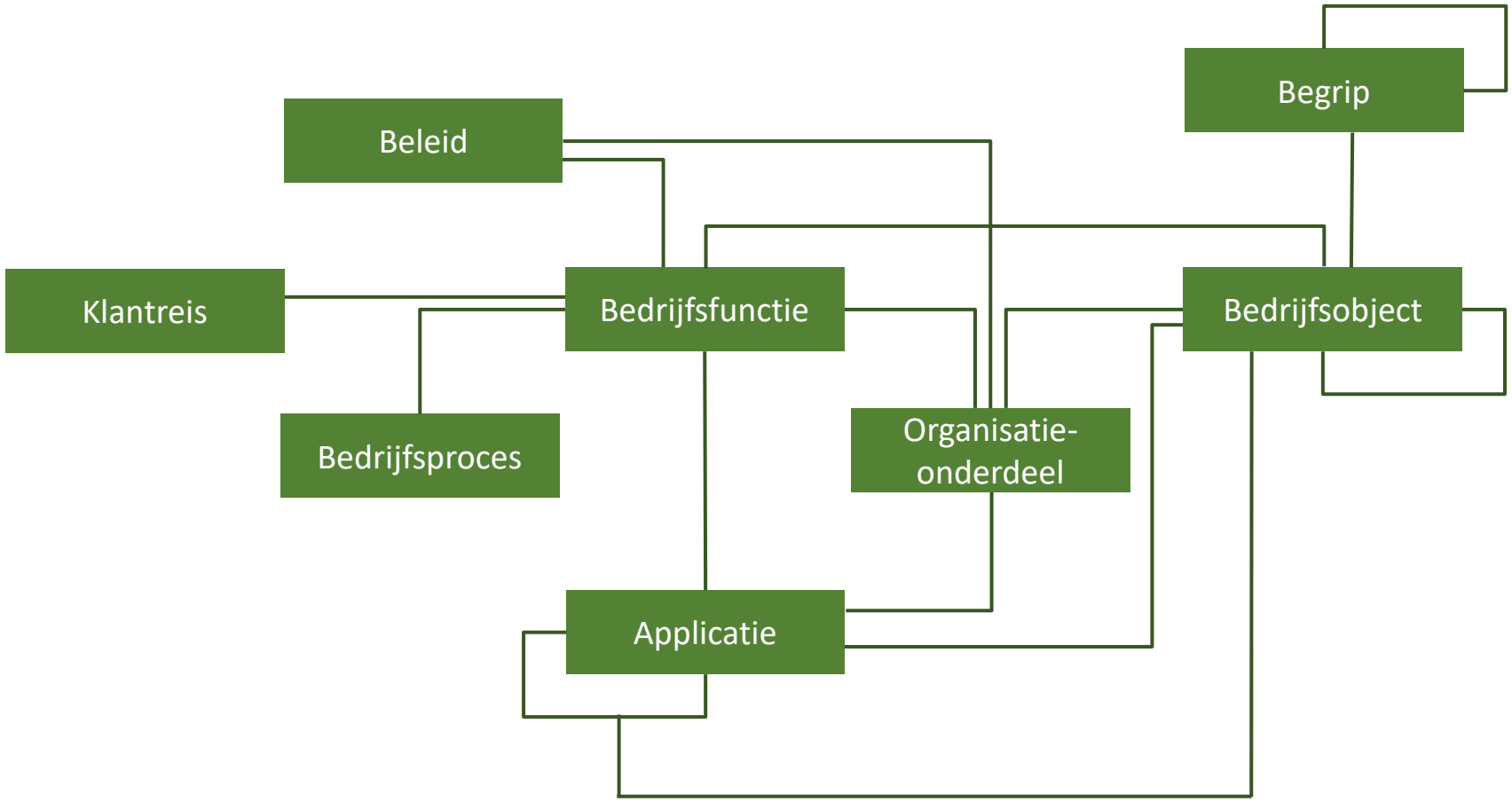

Kennisbank architectuur

- De kennisbank :
  - Geeft inzicht in wat de organisatie doet en hoe dat is ondersteund met beleid, organisatie, processen, gegevens en applicaties
  - Zorgt er onder meer voor dat mensen begrijpen hoe applicaties samenhangen en hoe ze bepaalde processen ondersteunen
- De kennisbank ondersteunt verandering en verantwoordelijkheden daarbij:
  - Het kan gebruikt worden om de afbakening en impact van veranderinitiatieven te bepalen of inzichtelijk te maken
  - Het geeft inzicht in (eind)verantwoordelijkheden voor beleidsstukken, processen en applicaties en daarmee wie betrokken moet worden bij veranderinitiatieven
  - Het voorkomt dat achteraf blijkt dat onvoldoende is afgestemd, waardoor fouten achteraf hersteld moeten worden
- Kritische succesfactor voor het slagen van de kennisbank is dat deze juist, compleet en actueel wordt gehouden
  - Dit vraagt een actieve bijdrage van (eind)verantwoordelijken om wijzigingen door te geven aan de beheerders van de catalogus

Kennisbank architectuur

Begrippen

lijst

Beleid

lijst

Bedrijfsfuncties

diagram
lijst

Bedrijfsobjecten

diagram
lijst

Organisatie-onderdelen

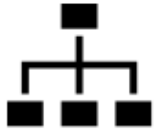

diagram
lijst

Bedrijfsprocessen

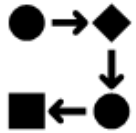

diagram
lijst

Applicaties

kernapplicaties

lijst

Gegevens

gegevensmodel
gegevensmodel CRM
objecttypes
waardelijsten

Bedrijfsfunctiemodel

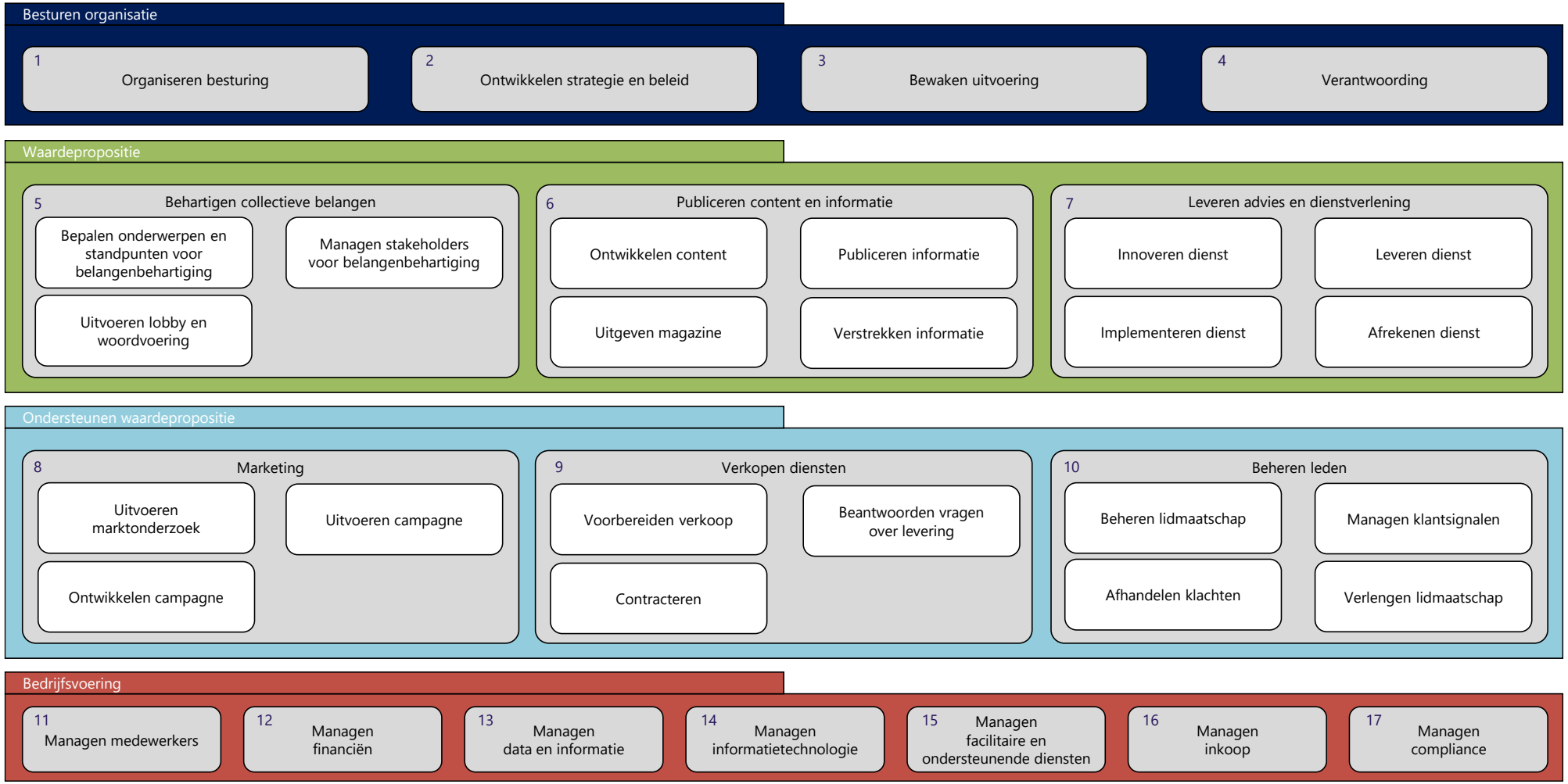

Wat is een bedrijfsfunctiemodel?

Wat is het?

- Een beschrijving wat een organisatie doet, onafhankelijk van inrichting van organisatie en processen

Waar kun je het voor gebruiken?

- Impact kunnen zien van strategische keuzen, kosten, baten, risico’s en knelpunten
- Als ingangspunt voor het vinden van klantreizen, processen en applicaties
- Inzicht geven in portfolio van veranderinitiatieven t.b.v. portfoliomanagement
- Bepalen van de impact van veranderinitiatieven
- Bepalen van logische eenheden in organisatie, processen en informatievoorziening
- Bepalen van eigenaarschap van processen
- Afbakenen van de scope van projecten

Bedrijfsobjectmodel

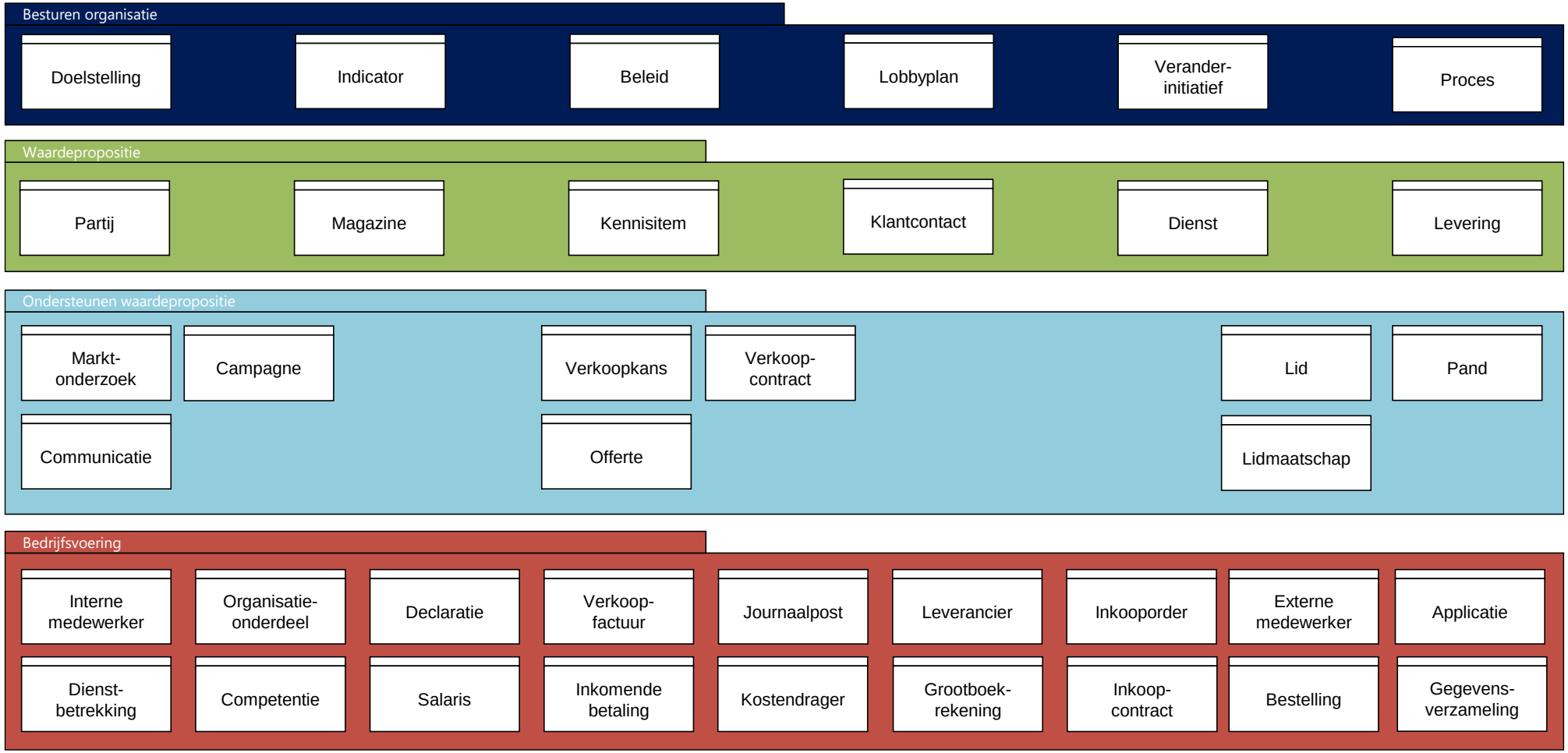

Bedrijfsobjectmodel met relaties

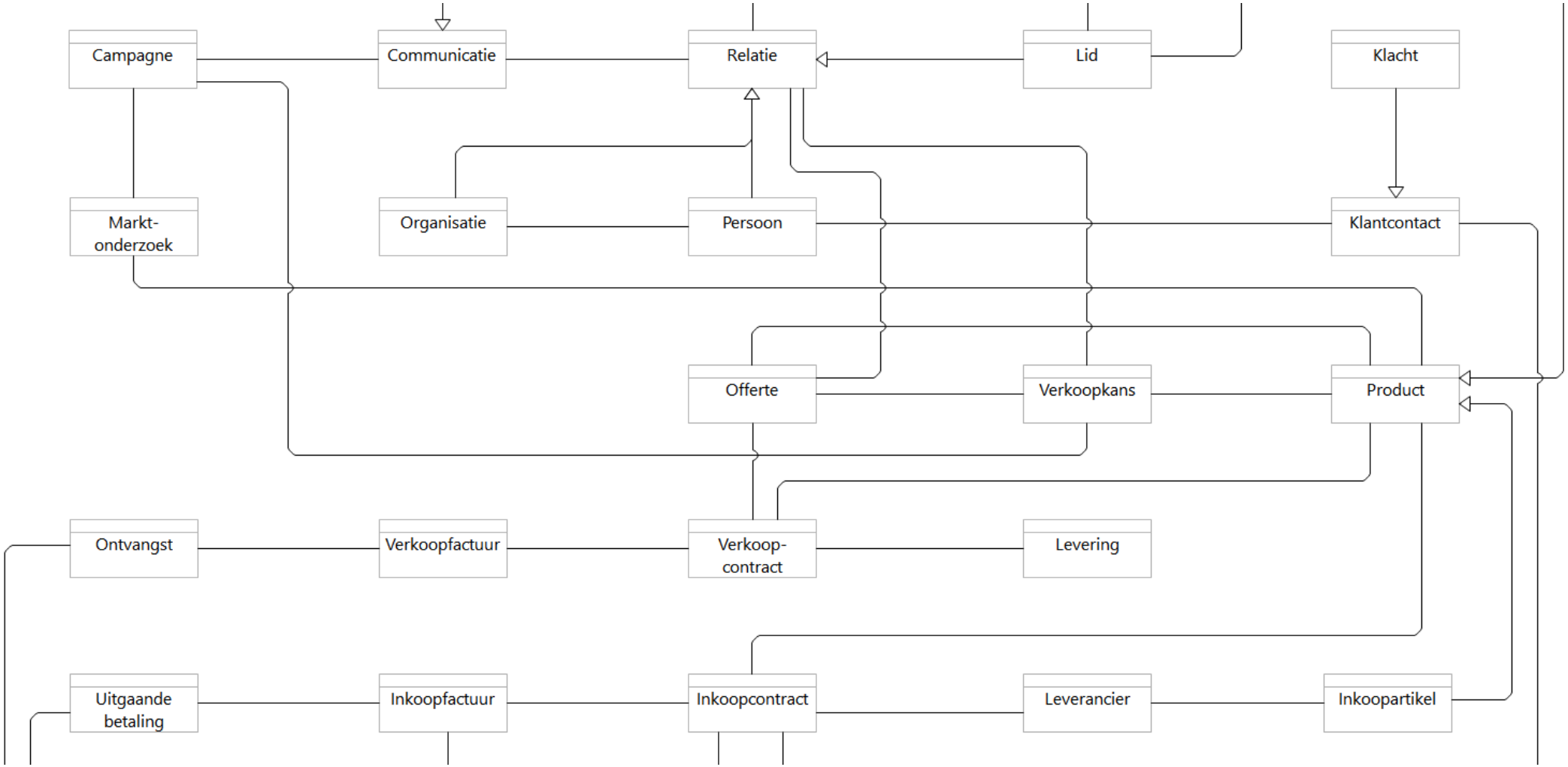

Wat is een bedrijfsobjectmodel?

Wat is het?

- Een model van de belangrijkste dingen waarover data worden vastgelegd, onafhankelijk van de inrichting van organisatie en processen

Waar kun je het voor gebruiken?

- Bepalen van data die vragen om verbetering in datakwaliteit
- Bepalen van eigenaarschap van data
- Bepalen van applicaties die data moeten beheren (system of record)
- Bepalen welke data moeten stromen tussen welke applicaties
- Als startpunt voor datamodellen
- Als ingangspunt voor het vinden van data
- Voor classificatie van data ten behoeve van informatiebeveiliging
- Afbakenen van de scope van projecten

Relatie tussen bedrijfsfunctiemodel en bedrijfsobjectmodel

- *Bedrijfsfuncties verwerken invoerdata tot uitvoerdata*
- *Bedrijfsobjecten zijn data en zijn daarmee invoer en uitvoer van bedrijfsfuncties*

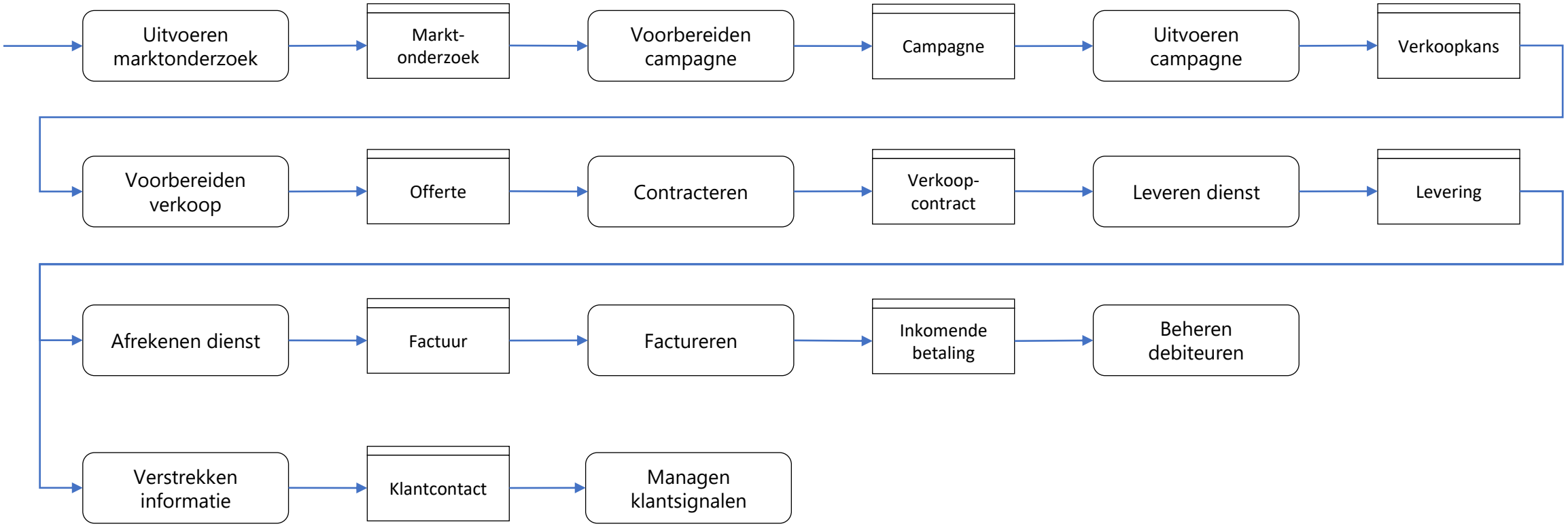

Bedrijfsobjecten voor benoemen bronsystemen

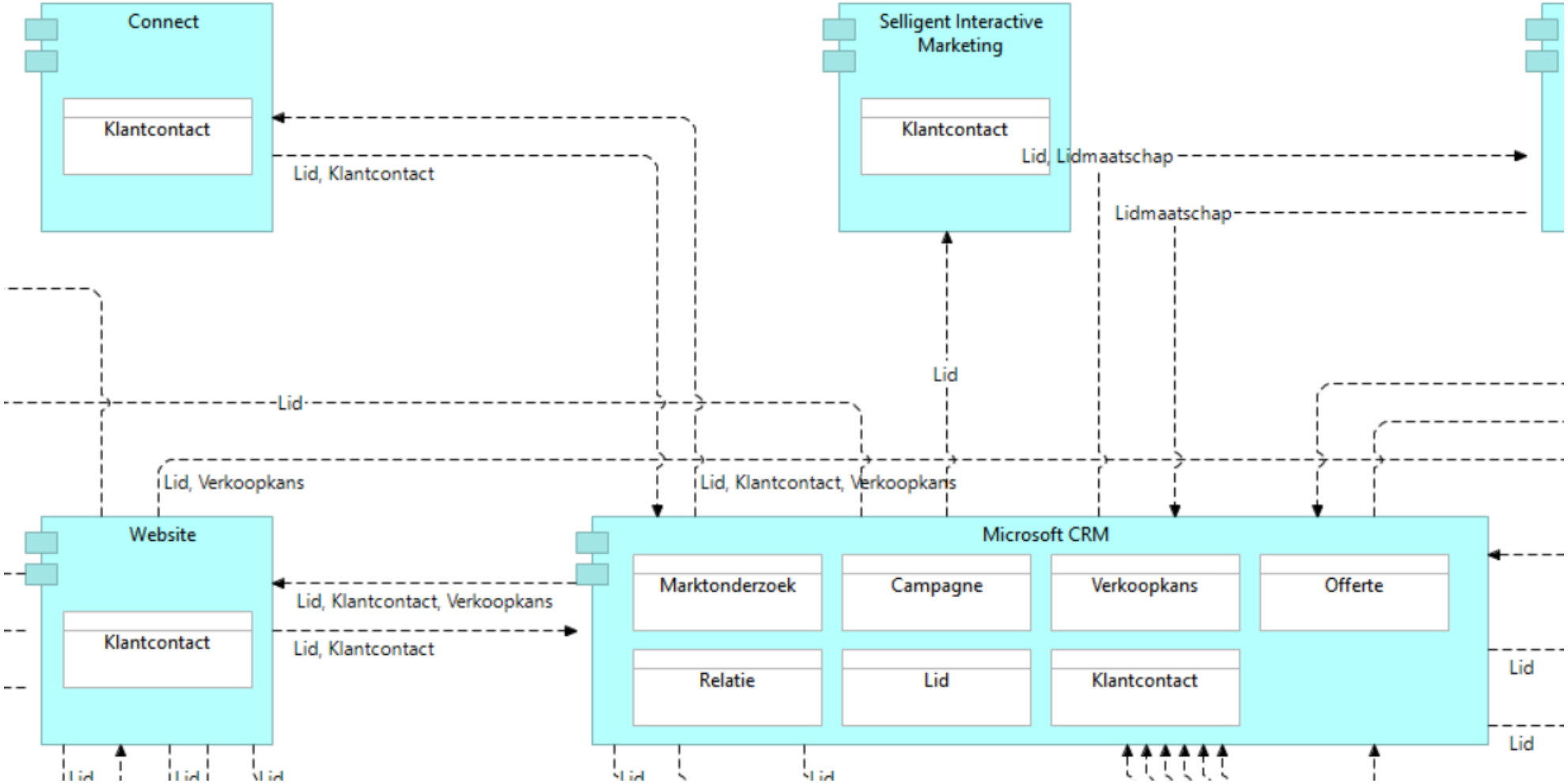

Organisatiebreed gegevensmodel

Enterprise Data Model (EDM): The EDM is a holistic, enterprise-level, implementation-independent conceptual or logical data model providing a common consistent view of data across the enterprise. It is common to use the term to mean a high-level, simplified data model, but that is a question of abstraction for presentation. An EDM includes key enterprise data entities (i.e., business concepts), their relationships, critical guiding business rules, and some critical attributes. It sets forth the foundation for all data and data-related projects. Any project-level data model must be based on the EDM. The EDM should be reviewed by stakeholders, so that there is consensus that it effectively represents the enterprise.

Bron: DAMA DMBoK

Organisatiebreed gegevensmodel

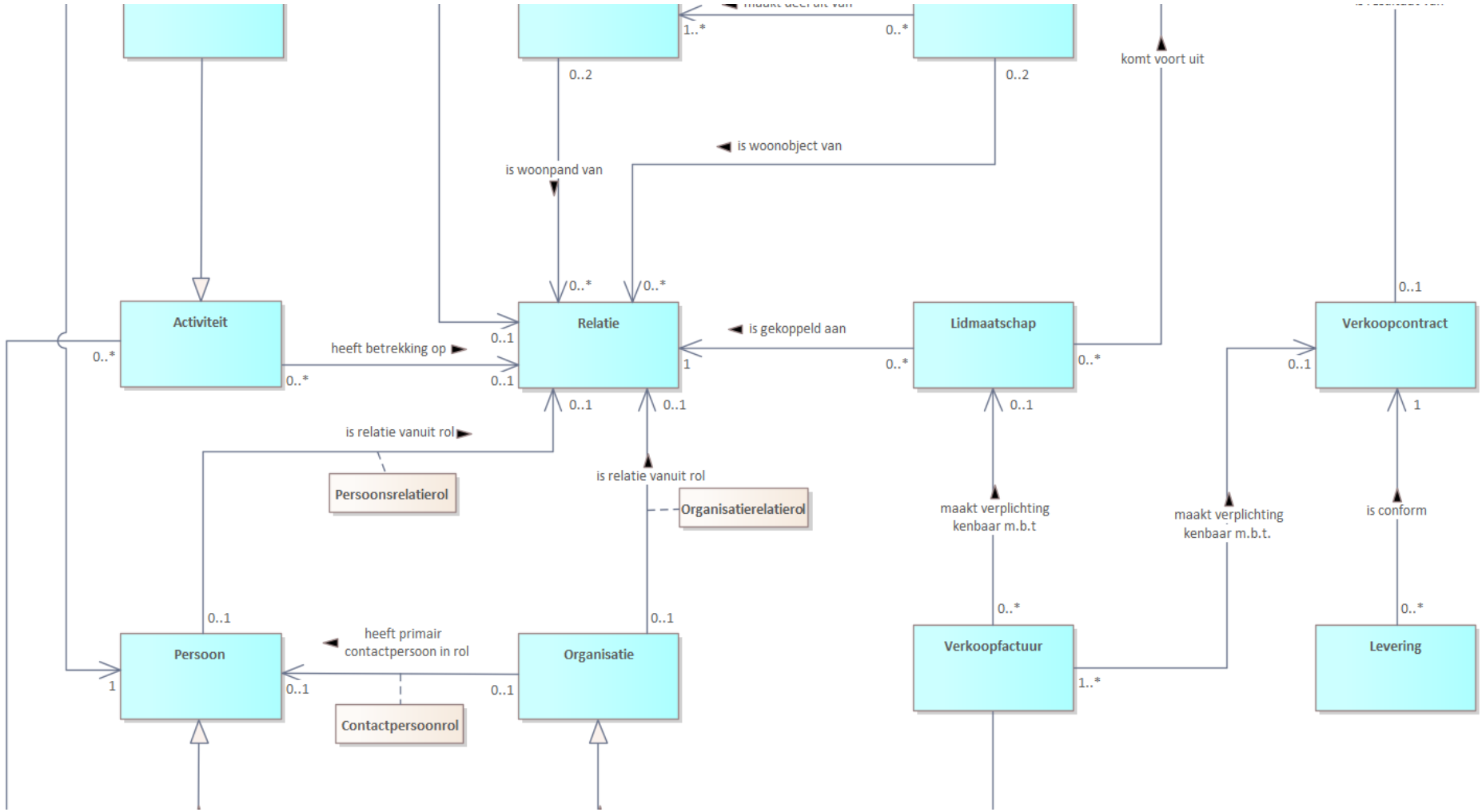

Basis: gegevensmodel CRM

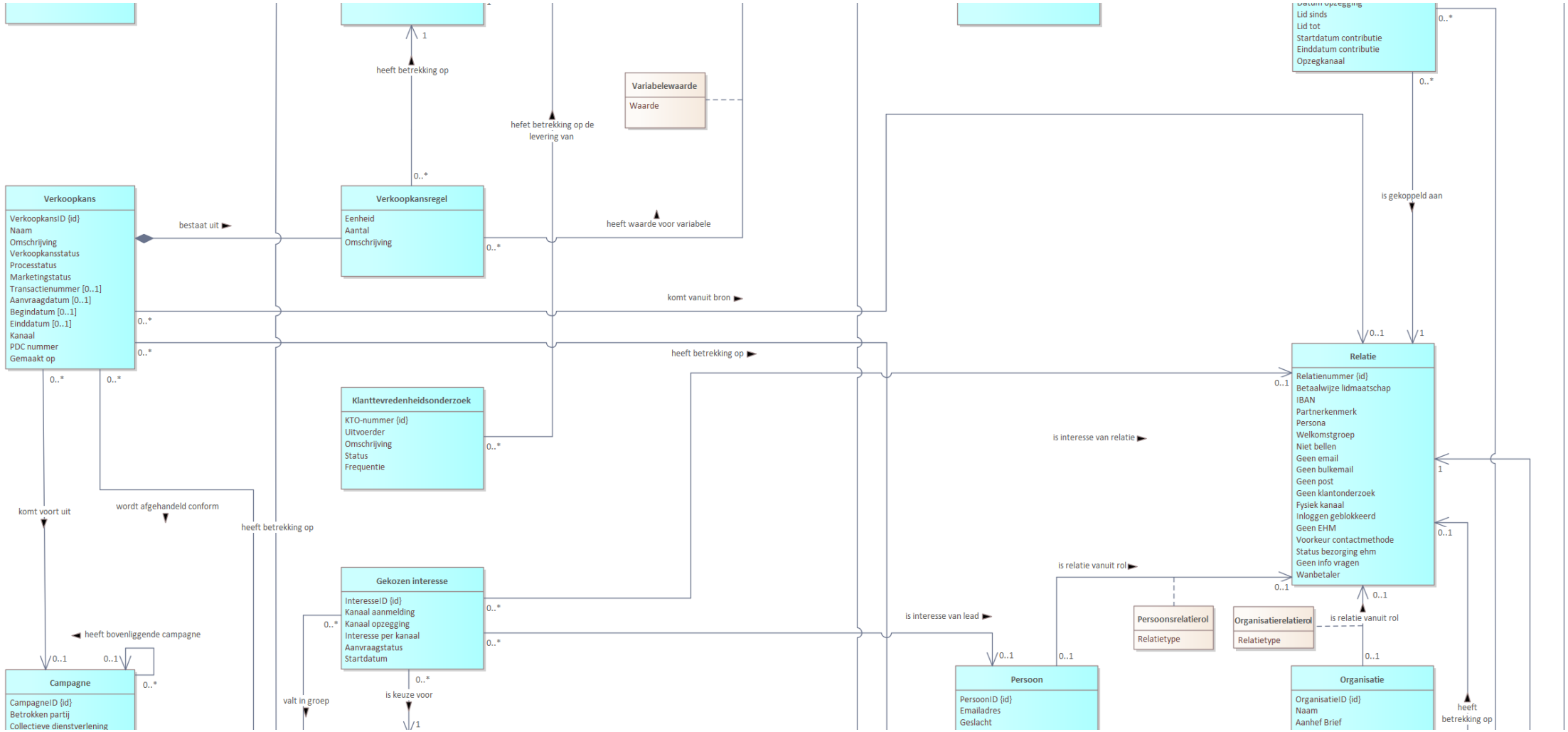

Discussie

Zou een organisatiebreed gegevensmodel een conceptueel model of een logisch model moeten zijn?

Wat is het verschil tussen een begrippenmodel, een bedrijfsobjectmodel en een organisatiebreed gegevensmodel?

- Dienen ze andere doelen?
- Dienen ze andere doelgroepen?
- Hebben ze een andere afbakening?
- Hebben ze een ander detailniveau?
- Worden ze door andere mensen vastgelegd?

Metamodel architectuur + gegevensmodel + data lineage

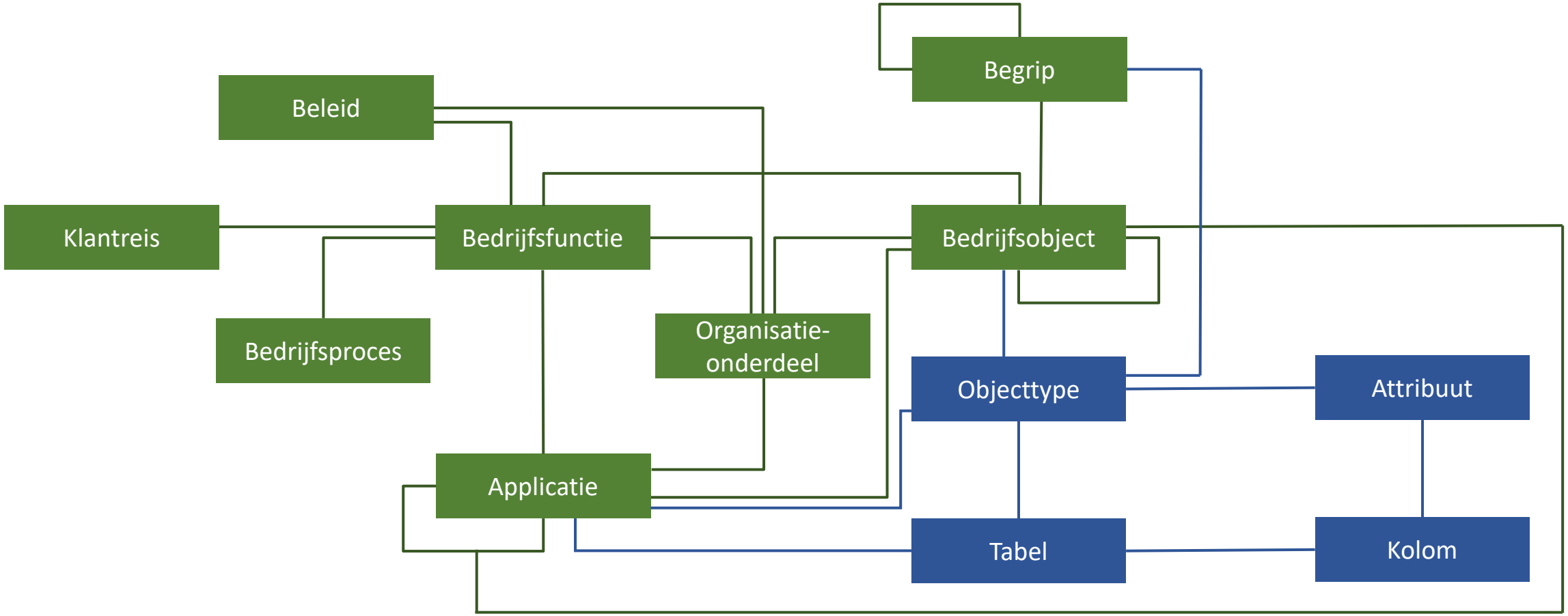

Verticale data lineage als verrijking van gegevensmodel

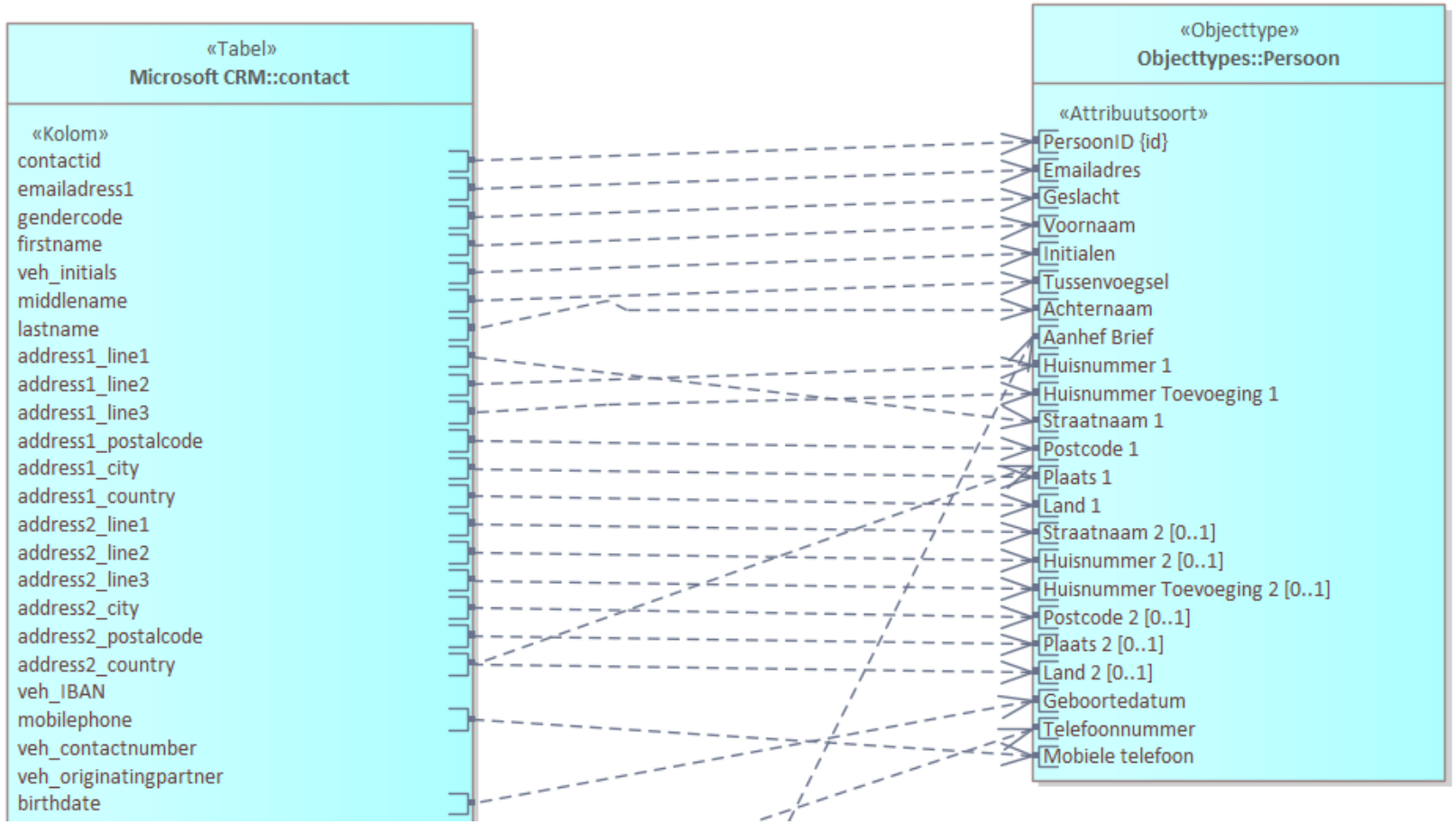

Ontsluiting data lineage als onderdeel van publicatie van gegevensmodel

Objecttypes > Persoon > Achternaam

Type	Attribuut
Definitie	De achternaam van de persoon.
Type	CharacterString
Formeel patroon	^[''A-Z\u00C0-\u00D6\u00D9-\u00DD]{1}[A-Za-z0-9\u00C0-\u00D6\u00D9-\u00DD\u00E0-\u00F6\u00F9-\u00FF\'\-\s]{0,49}$
Identificerend	nee
Lengte	50
Lineage	contact.lastname(Microsoft CRM) Persoon.achternaam(Connect via API, Website via API) importCustomers.Name(Microsoft Navision) Parties.Party Full Name(Kleos) Parties.Party Last Name(Kleos) RegistreerAfspraak.lastname(Accelerate Hypotheekadvies via API)

Lineage naar API’s

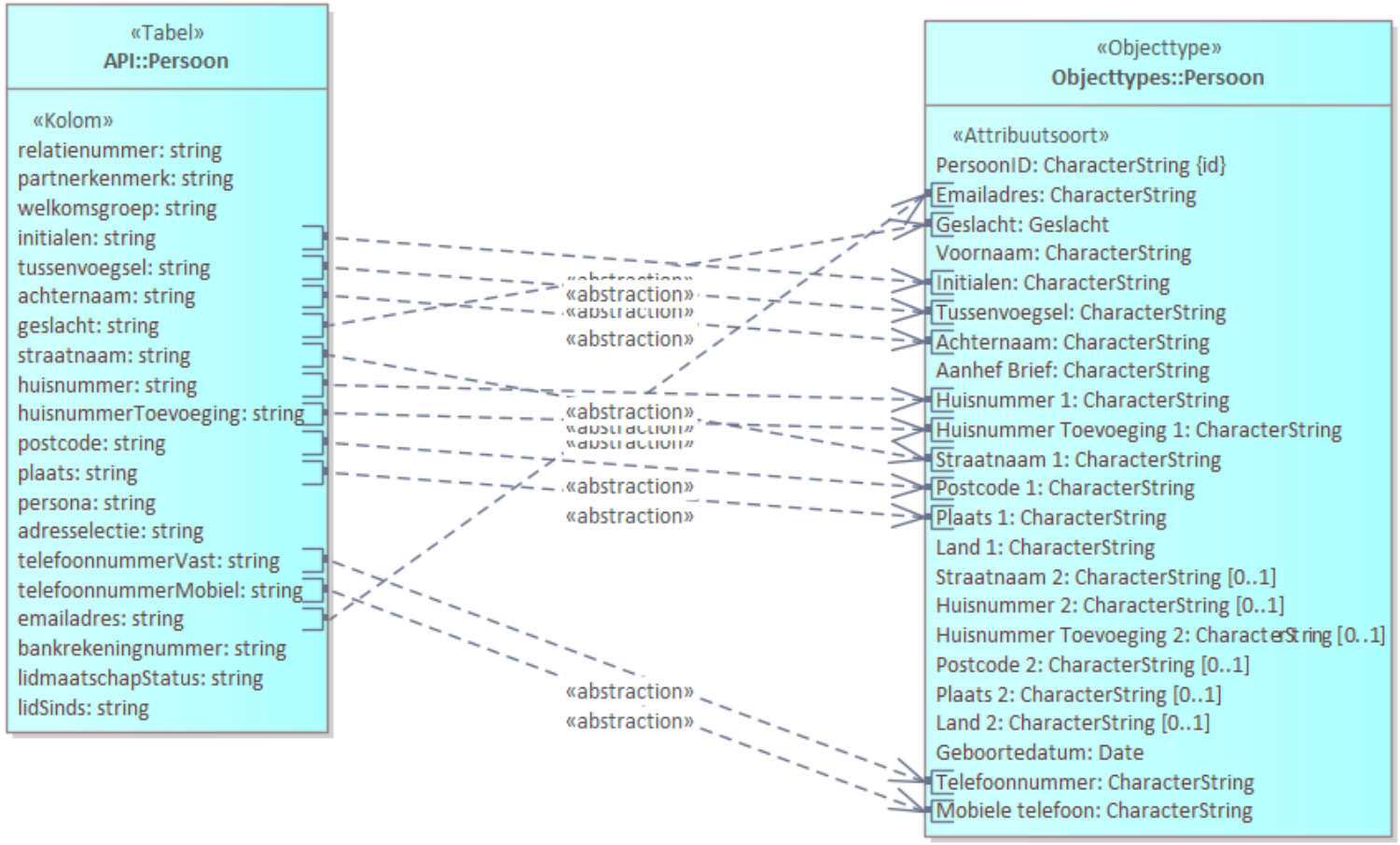

En van applicatie naar API

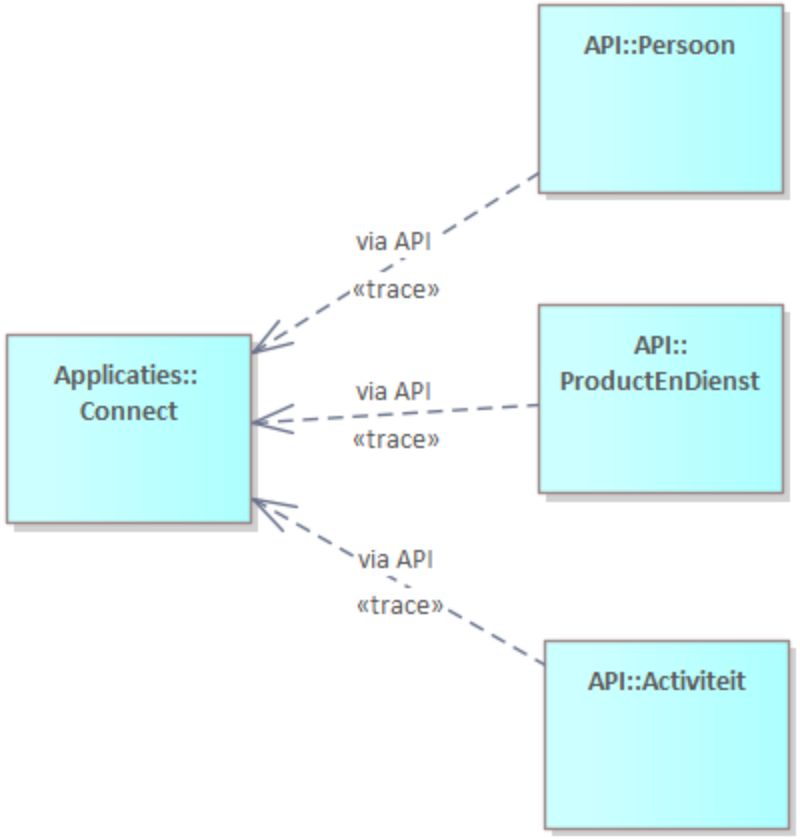

Lineage naar applicaties met onbekend datamodel

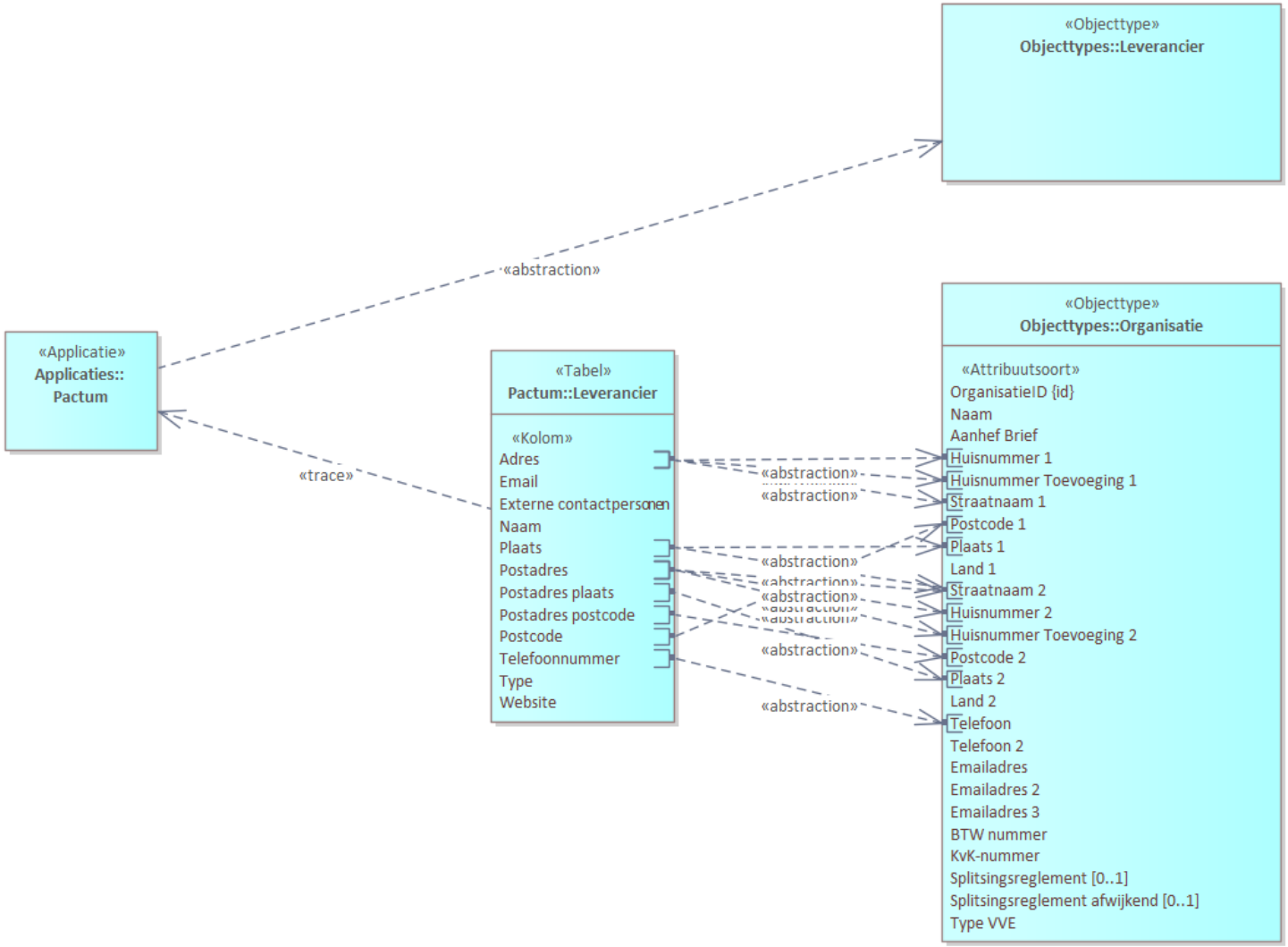

Discussie

- Is het waardevol om verticale data lineage op deze manier vast te leggen?
- Hoe verhoudt zich deze lineage tot wat je typisch in een metadata repository / data catalog vastlegt?
- Wiens verantwoordelijkheid is het om deze lineage vast te leggen?

Vragen?